

[Kulturministeren]

tioner, vor lovgivning, vor måde at gøre iagttagelser på og vor måde at klassificere det på, vi har iagttaget, vor digtning, vor malerkunst.«

Denne kultur har vi alle del i. Den er et folkeligt fællesje, og det er forståelsen af dette brede kulturbegreb, som er grundlaget for regeringens kulturpolitik.

Det brede kulturbegreb beretter om en række folkelige fællesskaber og kunstneriske aktiviteter, som det er kulturpolitikens opgave at forholde sig til, blandt andet for at kunne prioritere den ikke ubegrænsede støtte, som er til rådighed. Det er regeringens politik at støtte og udvikle mangfoldigheden i kulturbegrebet således, at såvel alsidigheden som kvaliteten sikres.

Det er her vigtigt at understrege, at det brede kulturbegreb netop ikke er identisk med en middelmådig kulturpolitisk målsætning. Det drejer sig som sagt om at vælge, at sætte de kvalificerede kræfter i vort folk fri. Det drejer sig i sidste instans om at vedkende sig et engagement, som giver »lejlighed til at yde det ypperste« – for nu at bruge Karen Blixens ord, som vi for nylig blev mindet om i filmen »Babettes Gæstebud«.

II. Visse af kulturens samfundsmæssige aspekter

Kulturens fundamentale samfundsmæssige funktion har i takt med udviklingen givet sig udtryk på forskellige områder, hvoraf der aktuelt er grund til at fremhæve nogle få. Sammenfattende bør det understreges, at der er behov for at gennemføre en samlet og bevidst indsats for at placere kulturel virksomhed mere markant i samfundsbilledet.

1. Vort eget begreb om kultur er det, der giver os særpræg som folk. Den egenart, vi har som danske, er skabt af kulturlivet i bredeste forstand. Det er den, vi bliver bedømt på udefra.

Jo mere vi deltager på alle områder i det internationale samkvem, des større bliver kravene til vor selvopfattelse og til den selvbevidsthed, der kommer af at have rod i et bestemt kulturelt fællesskab. Kulturlivet, som bygger på vor egenart som danske, er også med til at forme dette særpræg i en gensidig vekselvirkning.

2. På et område som det socialpolitiske er det erkendt, at der må brydes med den sektoropdeling af tilværelsen, som har institutionaliseret sig i de sidste årtier. Socialministeriets udvik-

lingsprogram er udtryk for denne nyorientering. Sociale problemer kan ikke løses alene ved hjælp af penge. Disse problemer er også forbundet med isolation, ensomhed og manglende selvtilid. Den nye dimension, som derfor skal tilføres det sociale arbejde, er det folkelige kulturelle fællesskab, som kan aktivere, solidarisere og myndiggøre folk.

3. Det omfattende forsøgs- og udviklingsarbejde inden for folkeoplysningen med hjemmel i 10-punkts-programmet om folkeoplysning og voksenundervisning er nu tilendebragt. Erfaringerne fra dette arbejde er bearbejdet af Udviklingscenteret for Folkeoplysning, der sammenfattende siger om dette: »Erfaringsindsamlingen fra folkeoplysningens udviklingsarbejde er sandsynligvis det eneste større lovgivningsforberedende forskningsprojekt, hvor perspektivet og vægten i den grad ligger på demokratiets mindste celle: det enkelte menneske og de lokale fællesskaber. Den røde tråd i forsøgene er da også givet med ordet selvforvaltning. Selvforvaltning er noget, der begynder med selvaktivering af det enkelte menneske. Herfra vokser og forgrener opgaverne sig på forskellige niveauer.«

På tilsvarende måde mødes kulturelle aktiviteter og læring i 7-punkts-programmet om folkeskolens udvikling og skolen som lokalt kulturcenter. Skolen bliver sideløbende med den almindelige undervisning et alsidigt kultur- og fritidstilbud skabt i et folkeligt samarbejde, blandt andet på tværs af aldersgrænser.

4. I sammenhæng med omtalen af kulturens funktion i samfundet bør fremhæves et træk, som i de seneste år har påkaldt sig ret betydelig opmærksomhed. Det drejer sig om kulturlivets direkte økonomiske bidrag til samfundskonomen. Vi har ikke herhjemme gennemført nogen generel undersøgelse af, hvor meget kulturen bidrager til nationalproduktet. Vi ved heller ikke præcist, hvor meget af valutaindtægterne fra blandt andet turisme der hvert år kan tilskrives det danske kulturliv. Udenlandske undersøgelser og enkelte lokale danske undersøgelser tyder på, at kulturens bidrag til samfundshusholdningen målt i kroner er betydeligt. Det vil have interesse at konstatere, hvilke sammenhænge og talstørrelser der statistisk vil kunne udledes af en undersøgelse på dette felt. Ministeriet er indstillet på at søge dette nærmere belyst.